

Miroslav Zor:

Počitnice

Delu mora slediti počitek, dolgemu delu dolg počitek, napornemu delu temeljit odmor. Kdor greši proti temu osnovnemu pravilu higijene, ta kmalu občuti vso težo storjenega greha na sebi, na svojem zdravju. Telesnemu delu mora slediti telesni odmor, duševnemu delu duševni počitek. Nikjer to pravilo ni toliko na mestu, kakor pri našem stanju. Pri našem stanju ni tako, da bi se lahko v ponedeljek in torek počivalo po nenaravnem »počitku« v nedeljo, učitelj mora v ponedeljek res s svežimi močmi, z veseljem in z vso zbranostjo svojega duha na delo. Zato mora nedeljo prebiti res po pameti, res za počitek, za smotren, temeljit odmor. In kar velja za nedeljo po končanem tednu, to velja tudi za počitnice po končanem šolskem letu.

Povprečno dva meseca trajajo naše počitnice. Porabiti jih ne moremo samo za počitek, dobri del počitnic nam vzame priprava za prihodnje leto ter samoizobrazba. Vsake počitnice se vrše razni tečaji. Kdor jih poseča, dobro ve, da tistega časa ni mogoče šteti v počitek, kajti duševno delo je takrat najintenzivnejše. Kdor ne poseča počitniških tečajev, ta se pa mora sam potruditi, da gre z duhom časa, da ne zaostane. Naše dvome-sečne počitnice torej niso samo za počitek. Treba jih je razdeliti na dve približno enaki

polovici. Po mojem mnenju je treba prvo polovico posvetiti pripravi za novo šolsko leto. To je tudi popolnoma utemeljeno. Po končanem šolskem letu si nihče ne želi novega duševnega dela.

Najbolj pravilno se mi torej zdi, da bi se vsi samoizobraževalni počitniški tečaji vršili šele v drugi polovici počitnic, prvi mesec pa bi se naj porabil izključno za temeljit odmor.

Počitka je razne vrste, enemu se dopade to, drugemu ono. Pri telesnem delu je treba telesnega odmora, pri duševnem delu pa duševnega in telesnega. Najvažnejši za nas je duševni počitek, ki mora biti čim bolj temeljit.

Kako se kaže naša duševna utrujenost po končanem šolskem letu? Živčno smo razdraženi, ujememo se za vsako malenkost, nervozni smo (vse to je prav za prav eno in isto), ne ljubi se nam nič, posebno duševno delo nam ne prija, loteva se nas apatija in duševna potrlost, vse veselje nas mine, siti smo življenja. Vse to in še marsikaj so znaki duševne utrujenosti, vse to moramo odpraviti ob počitnicah.

Proti vsemu temu poznam le eno res temeljito zdravilo: življenje v samoti, v primitivnih razmerah, v neposrednem stiku s pri-

rodo, na kraju, kjer nam je na razpolago vedno svež zrak, sonce in voda. Z eno besedo: taborenje v naravi. Nikjer ne najdeš pravega počitka in osvežitve v toliki meri in v tako kratkem času, kakor ravno na taborenju.

Tam najdeš mir, ki te privede zopet samega k sebi, ob vrnitvi k primitivnemu življenju najdeš edino ono živčno oprostitev, ki je prvi pogoj za ozdravljenje. V neposrednem stiku s naravo najdeš toliko novega, toliko zanimivega, toliko veličastnega, da te napolni novo veselje do življenja in do dela, da se ti povrne izgubljena energija in vera v samega sebe. Noč in dan na svežem zraku prinese telesu obilno mero kisika in zdrave krvi, lahen vetrič in toplo sonce ti ustrojita kožo, da porjavi in nabere rezervne sončne energije zoper vse prehlade preko leta, kopanje in plavanje ter razni primitivni sporti ti razgibljejo mišice, ti izoblikujejo telo in dušo, te napolnijo s kipeco energijo, katera nam tako prav pride med letom v šoli. Primitivna skrb za hrano in za streho ti vrne zaupanje v samega sebe, zaupanje v lastno moč in veselje do dela.

Navsezadnje, ko si zopet pridobiš izgubljeno duševno in telesno ravnovesje, pa začne tvoj duh snovati in sam od sebe delati. Takrat je čas, da ga zopet vprežeš, da mu daš pravo smer. In zopet bo ravno samota na taboru, samota sredi božje narave tista, ki bo opustila tvoj duh vseh meja, vseh tesnih spon, ki ga obdajajo v navadnem življenju. In porodili se bodo veliki načrti, storila se bodo velika dela. Takrat se počitnice lahko končajo, takrat si zrel za novo delo, za uspešno delo.

Seveda — tako taborenje zahteva gotove sposobnosti, gotovega znanja, gotovih izpol-

njenih pogojev, če se hoče, da dobro izpade, da je koristno. Obvladati je treba tehniko taborenja, tehniko življenja v naravi.

Zato prihajam s sledečim predlogom: Ekskurzijski odsek naše organizacije je sprejel v svoj delokrog tudi taborenje. Gotovo se bodo v letošnjih počitnicah vršila razna taborenja, predhodno pa se mi zdi potreben nekakšen počitniški tečaj. Ta tečaj naj bi trajal 4 do 6 dni. Ne bi smel biti v kakšni sobi z golimi predavanji, vršiti bi se moral zunaj na taboru s praktičnimi vajami. Na tem tečaju bi dobili taboreči vsa potrebna teoretična in praktična navodila, kako se tabor organizira in vodi. Ta navodila bi ne upoštevala samo privatnih taborenj odraslih ali celih družin, upoštevala bi tudi prirejanje večjih mladinskih taborov bodisi šolskih, Podmladka rdečega križa, sokolskega naraščaja ali skavtov. Tehnika je pri vseh taborih slična in to bi vsakdo v kratki dobi pridobil.

Premišljeval sem glede časa taborniškega tečaja. Za letošni skoraj ne bi bilo drugače možno, kakor takoj po Vidovem dnevu, po zaključku šole in sokolskega zleta. Od 2. do 6. ali 7. julija bi bil najprimernejši čas. Pozneje tudi ne, ker bi se takrat že lahko vršila prava počitniška taborenja. Pred koncem šolskega leta se lahko ustanove družbe, ki hočejo taboriti, prve dni julija bi organizatorji in vodje teh taborov posetili taborniški tečaj, po tečaju in izvršenih pripravah pa bi se že lahko vršila taborenja. Seveda se bo treba tudi pred tečajem pripravljati za tabor, toda to se bo že šele uredilo. Za enkrat so potrebni le predlogi za tečaj in tabore in prijave taborečih.

Premislite in potem se prijavite!

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Rač. pošt. hr. št. 10761

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

Telefon št. 23-12

PODRUŽNICA KNJIGARNE V MARIBORU, TYRŠEVA ULICA ŠTEV. 44

Telefon št. 26-28

Vabilo

na

XXX. redni občni zbor

ki bo

v nedeljo, dne 28. maja 1933., ob 10. uri dopoldne v Ljubljani
v zadružnih prostorih (soba št. 16).

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta o zadružnem poslovanju.
2. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za leto 1932.
3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in poslovanju upravnega sveta.
4. Revizijsko poročilo Zveze slovenskih združenj.
5. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
6. Izprememba pravil.*
7. Volitev v upravni svet.
8. Volitev v nadzorstvo.
9. Slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu svetu vsaj tri dni pred obnim zborom.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil v zmislu § 31. pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

* Predlog: K § 25 se doda nov § 25 a: Ustanavljati sme strokovne svete kot posvetovalne organe upravnemu svetu. — K § 36 se doda četrti odstavek: Ustanavljati more svoje in svojih oddelkov podružnice v Ljubljani in izven nje.

Jože Župančič:

Učiteljice - pevke na koncertnem odru

V ponedeljek 8. maja se je predstavilo nekaj nad 30 naših tovarišic, članic ženskega UPZ, odseka JUU sekcije za dravsko bano-vino, pod vodstvom pevovodje tov. Srečka Kumra publik, ki je le nekako nad polovico zasedla unionsko dvorano. Program je obtojal iz 22 skladb 7 skladateljev. Največkrat je bil zastopan Emil Adamič s 6 skladbami. Razen že navedenih so sodelovali še: solistka sopranistka ga. Maja Strozijeva-Pečičeva, pri klavirju pa sta se menjavala skladateljja gg. Boris Papandopulo in dr. Danilo Švara.

Adamičeva, na tekst tov. Oskarja Hudalesa »Pesem beračev« je močna, socialna pesnitev —

— pri nas ni kruha;
glad nam južine kuha
— — — — —
nam je duša prazna in pusta...

Istega skladatelja »Vojak« na narodno besedilo izraza tragiko fanta, ki je komaj prišel živeti. Pa mora v vojno — in zdaj:

— Tam na zelenem travniku
mrtev vojak leži,
presekano ima glavo —
— — — — —
zdaj bo v zelen grob položen...

Že od nekaj igrajo belokranjski motivi važno vlogo v naši poeziji in glasbi. Tudi to

pot so se predstavili Tomc enkrat in E. Adamič dvakrat s skladbami na belokranjske motive. Zlasti je užgala Emilova »Svatovska«. Žal, da je ni čul: skladatelj se mudi ta čas kot glasbeni referent s »Trboveljskimi slavčki« v CSR.

Prvi del sporeda so pevke zaključile z Ljadovimi staroruskimi, katerih slednja »Na ulici došče...« se konča v živahnem ritmu:

— Na ulici došče siljon polivajet,
oj, ljušonki, ljušji, siljon polivajet.

V drugem delu sporeda je nastopila ob enem s svojim sinom Borisom, ki je lastne skladbe spremljal na klavirju, ga. Strozijeva in prednašala z bogatim umetniškim znanjem »Djevojačke popijevke«. Niz ljubavnih pesmi, — sevdalink — iz okolice Podgorice, Podvinja, Lepavine in Pirota in to s prekrasnimi verzji:

— Može li biti, što bit ne može,
može li biti riba bez vodi,
riba bez vodi, tica bez gore,
a, ja, djevojka bez mlada momka!
— — — — —
aman, aman!

Pa ona:

— Andjelija vodu lila,
— — — — —
sve bi momke premamila,
kaludjere oženila,
a popove — raspopila!

(Čutite to drzno silo mlade ljubavi!...)

V imenu JUU in v imenu UPZ je tu njun predstavnik tovariš Franjo Rupnik z gluhonemnice poklonil sopranistki prekrasen šopek rdečih nageljnov, dvorana pa je zavlovala v navdušenju.

Odlična zagrebška umetnica je morala svojim točkam dodati še 2 skladbi, tako jo je vzbujala dvorana.

Tretji del sporeda je prevzel zopet ženski zbor. Bravničar je obdelal 2 motiva Karla Široka o poljih. Živahno, pestro besedilo:

Naš polhek — v hišici stanuje,
dakov ne plačuje,
pa ne toži ga župan,
ne preganja ga sodnija.

Na višku večera je bila kompozicija Sl. Osterca »Kvartet«, ki živahno in nazorno riše satiro Krylova v prestavi nedavno umrlega Vdovca. Izvor dela leži v nekdanjih političnih prilikah Krylove domovine. Na vlado je prišel takrat direktorij štirih. Vlada pa je vse prej kot v korist naroda. Poizkušali so se vladati v vseh stvareh, izdajali odloke in naredbe, pa so ga vedno polomili. In tem je Krylov »posvetil« svoj kvartet, ki ga je pa maskiral v basni. Tako si jih je privoščil:

— Pri opici poredni si osel in kozel
(zbor pel strogo fonetično: osu! — kozu!)

ter Miško, medved zagovedni, izmislijo kvartet:

Dobe si note, bas ter alt ter gosli dvoje,
in sedejo v gozdek pod hojé,
da bi z umetnostjo svojo! zavzeli svet.

Godci poizkušajo na vse načine. Se preseda-jo, menjavajo instrumente; ko le ne gre, predlaga vsakokrat eden izmed godbenikov kako važno spremembo.

— Poslušajo, sedijo v eni vrsti,
kvarteta prav ne godejo jim prsti...

— Drugi delni risarski tečaj za strokovno izobrazbo učiteljev na strokovnih nadaljevalnih šolah. Na tehniški srednji šoli v Ljubljani

— Na vrisč slučajno slavec prileti — tega zaprosijo za pomoč, da jim kvar-tet v soglasje spravi. — A slavček jim pove globoko, resnično, resnično — resnico:

— Kdor rad bi godec bil,
ta mora kaj umeti
in tanjši sluh imeti
kot je vaš...

A vi, prijatelji,
sedite kakorkoli,
zagodli prav
ne bodede nikoli!

Pesnik, prevajalec in skladatelj so se znašli in dostojno spopolnili!

Slednja pred glavnim odmorom je bila Švarova »Zima«, kjer je skladatelj prelil poskočne, nagajive verze v duhovite sekirice.

Za zaključek so stavili na program narodne verze »Dodolice«, ki jih je zapisal v notne vrste Papandopulo. V koncertnem programu ima skladba le 20 vrst, skladba pa se večkrat ponavlja v raznih refrenih in s tem dramatično podčrtava živahno vsebino. »Dodolice« so dekleta, ki ob suhi v pesmih prosijo dežja. Prekrasno je podal Papandopulo te narodne motive in je mojstersko vlogo napisal tudi za klavirista (dr. Švara). Kako krasno prednašajo v zadnjem odstavku solistinja, zbor in klavir uresničeno obupnih prošelj. Kar čutiš, kako se iz dalje valje težki, črni oblaki, nevihta se zaganja, grom udarja, bli-ska se... in nato se vlije — dež... Dodolice so bile uslišane. V tem delu se je Papandopulo izkazal res nenadkriljivega mojstra! Poka-

se priredi drugi delni risarski tečaj za učitelje na strokovnih nadaljevalnih šolah. Ta risarski tečaj se bo vršil od 3. julija do vključno 26. avgusta tekočega leta. Število udeležencev za ta tečaj je določeno na 30. Kandidati, ki so v šolskem letu 1931/32. posekali in dovršili I. delni risarski tečaj, imajo pri sprejemu v razpisani II. delni risarski tečaj prednost ter jim je potrebno le javiti, da želijo dovršiti tudi razpisani tečaj, ki ga je smatrati za nadaljevanje lanskega tečaja. Prijave se morajo izvršiti najkasneje do 31. maja t. l. in nasloviti na VIII. oddelek kraljevske banske uprave v Ljubljani. Eventualna potrebna dovoljenja za poset tečaja od svoje predpostavljene oblasti si morajo sami preskrbeti. V primeru, da bi se od lanskega letnega absoventov ne javili vsi v letošnji tečaj, se bodo na prazna mesta sprejeli le taki novi prosilci, ki so dovršili I. delni tečaj prejšnjega leta. Ti kandidati morajo predložiti s Din 5— kolkovano prošnjo po službeni poti na VIII. oddelek kraljevske banske uprave, najkasneje do 20. junija t. l. O njih eventualnem sprejemu se bo sklepalo ob pričetku tečaja. VIII. Nr. 3175/1, Kraljevska banska uprava dravske banovine. V Ljubljani, dne 25. aprila 1933.

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

— Grbi Jugoslavije. Heraldika, nauk o grbih, je od našega pokolenja, žal, zelo zanemarjena panoga znanosti. Le malokateri razumevajo zgovorni jezik grbov, njih zgodovinske, kulturne in zemljepisne zveze. Jugoslovanska družba Kava Hag si je zatorej stekla veliko zaslugo z izdajo zbirke grbov naše države. Delo stoji visoko nad sličnimi reklamnimi publikacijami. Znamke grbov (256 po številu) so umetniško in heraldično neoporečne, svojevrstne v risbi ter izgotovljene v brezhibnem barvotisku. Tako je vsaka posamezna znamka že sama po sebi dragocen in zanimiv del zbirke. Posebno vrednost imajo grbi za šolski pouk zgodovine, zemljepisa in risanja; za narodno vzgojo mladine so odlično učilo pri domovinoznanstvu. Krasen album z 72 stranmi vsebuje zgodovinski in heraldični opis grbov, služi primerni shrambi grbov. Sestavljen je iz ravnatelja državnega arhiva v Zagrebu Emil Laszowsky, ki je podal tudi heraldično besedilo. Zgodovinski podatki so izpod peresa profesorja dr. Rudolfa Horvata, risbe pa je naslikala heraldična slikarica ga. Vera pl. Bojničič-Zamola. Kakor smo obveščeni, se dobi album (brez znamk)

zal je, kam naj gre pot naših skladateljev: — v narodne obrede, v narodne motive in ne zgolj v matematične formule, ki puste srce hladno in — prazno.

Rekel sem že, da je služilo Papandopulu le 20 vrst teksta, pa je iz tega napravil sočno, zgoščeno skladbo, ki jo UPZ predvaja točno in dosledno — 24 minut. Dodolice so vzgale in navdušile vso dvorano, ki se ni hotela — raziti. Solistka in mladi skladatelj — šteje okrog 30 let — pa sta se morala večkrat prikazati na odru hvala častni publiki.

UPZ ima zopet večer velikega, resnično kulturnega uspeha za seboj. Vsi sodelujoči so želi tople, iskrene čestitke.

Resnično, resnično so jih zaslužili. Vsi, prav vsi! —

(Konec prihodnjic.)

† Kozjak Franc

bivši šolski upravitelj v Toplicah pri Zagorju. Prejšnji mesec je preminul v Ljubljani tov. Kozjak Franc, šol. upravitelj v pok., ki je nazadnje služboval v Toplicah pri Zagorju. V litjski srez se je priselil februarja 1902., do takrat pa je služboval v Borovnici. Pred tremi desetletji so bile razmere v zagorski dolini povsem drugačne kakor danes. Topliška šola je bila že od ustanovitve na glasu, da je nemška vzgojevalnica. Šaj tako so zahtevali njeni gospodarji, rudniški lastniki, ki so gradili nemški most do Adrije. V protitežu raznarodovalnim namenom tujcev pa se je z vso žilavostjo upiralo narodno zavedno učiteljstvo. Topliška šola je bila ustanovljena leta 1860., takrat kot privatna enorazrednica. Leta 1872.

pri Kavi Hag d. d., Zagreb, Kaptol 10, po reklamni ceni 25 Din. Grbi so dodani zavrtkom kave Hag kot brezplačna priloga. Sole in zbirke morejo izjemoma dobiti popolne albume (z znamkami).

— »Društvo za raziskavanje jam v Ljubljani« namerava zbrati vse pripovedke in pravljice o naših podzemnih jamah in jih tako ohraniti poznejšim rodovom. Zato se obračam na vse tovariše in tovarišice, posebno pa na tov. šol. upravitelje s prošnjo, da pomagajo pri zbiranju tega narodnega gradiva in s tem pripomorejo društvu do uspešnega rezultata. Moderna doba, s svojim izredno hitrim pulsom, vse hitreje in hitreje pokriva s plaščem pozabljenosti preteklost, zato upam, da bodo tovariši in tovarišice razumeli pravi pomen te akcije ter s pomočjo šolske mladine višje narodne šole (domače naloge) zbrali ves tozadevni material, ki ga je mogoče najti v njihovem službenem okraju. Zbrani material je odposlati na »Društvo za raziskavanje jam v Ljubljani«. Eventualni stroški se radi volje poravnajo.

Ivan Michler.

— Šolski izleti na Boč. — V letu 1932. je porastlo število šol, ki so jurišale Boč, na 54. Naval bo gotovo tudi letos zelo močan, saj je danes vobče znano dejstvo, da je bočki razgled po lepoti in obsegu sila bogat, lahko in hitro dosegljiv, razen tega stoji tam na grebenu gore impozanten objekt, ki vzbuja v malih arhitektih kopico mogočih in nemogočih domislekov. Vzhodni Triglav bo razvedril mlade prijatelje s krepkim gorskim dihom in njegova S. P. D. restavracija bo lahko sekundirala tudi z izdatno juho za malčke po 150 Din. Eventualne posebne želje pa naj blagovolijo šolska upraviteljstva sporočiti upravnomu odboru S. P. D. Boč vsaj 1 dan pred prihodom.

— Šolskemu upravitelju Pahorju Gvidonu na Skaručini je priznala banska uprava pohvalo in nagrado za vzorno urejeni šolski vrt in drevesnico.

Osebnne zadeve

NAPREDOVALI SO UČITELJI (CE):

v VIII. skupino:

Kirbiš Avgusta od Sv. Urbana; Gorišek Franja, zabavilja iz Slovenjgradca; Gospodarič Angela iz Pogorja; Toplak Valerija od Sv. Urbana; Trebše Rafaela pri Sv. Duhu;

v IX. skupino:

Blažej Ana, otroška vrtarica iz Prevalj.

— i Praktični učiteljski izpiti v Ljubljani so se vršili od 21. do 29. aprila 1933. pod predsedstvom direktorja drž. učiteljske šole v Ljubljani g. Marolta Nandeta. Za izpit se je prijavilo skupno 13 kandidatov in 21 kandidatinja, ki so bili vsi k izpitu pripuščeni.

Praktični učiteljski izpit so položili sledeči kandidati: z odličnim uspehom Udir Franciška, učiteljica v Veliki dolini; s prav dobrim uspehom: Dernač Jakob, učitelj na Globokem, Dolenc Stanislav, učitelj v Rožnem dolu, Jerman Marija, učiteljica v Sent Jerneju, Padar Alojzija, učiteljica v Lazah, Šega Ivana, učiteljica v Dolenji vasi, Tomažič Ana, učiteljica v Dobovi, Trpin Stefan, učitelj v Polhovem gradu, Vodnik Ignacij, učitelj v Vodcah in Zitek Jakobina, učiteljica v Ribnem; z dobrim uspehom: Čekada Miroslav, učitelj na Sinjem vrhu, Daneu Danilo, sresko načestvo v Črnomlju, Jeglič Olga, učiteljica v Bukovici, Keber-Grad Cecilija, učiteljica v St. Vidu, Klemenčič Franc, učitelj v St. Jurju, Krapš Josip, učitelj v Trebiji, Lapanja Julijana, učiteljica pri Sv. Antonu, Lepšina Josipina, učiteljica v Novi Stifci, Može Franc, učitelj v Selcah, Matzele Marija, učiteljica v Leskovcu, Pegan Pera, učiteljica v Ovsiahu, Pele Ottilija, učiteljica v Stari vasi, Pogačnik Milan, učitelj v Zgornjem Tuhinju,

je bila v Toplicah tudi samo še privatna tro-razrednica, javna učna ustanova pa je postala kot štirirazrednica leta 1874. Seveda ni bila nameščena v sedanji zgradbi, ki je ena največjih šol litjskega sreza. To mogočeno poslopje je bilo otvoreno leta 1903., torej ravno pred tremi desetletji! Kozjak je bil takrat že na šoli kot učitelj, upraviteljsko mesto pa je prevzel leta 1905.; šola je bila takrat 6-razrednica. Upravljal jo je vestno in vzorno do konca septembra 1924., ko ga je nasledil sedanji šolski upravitelj tov. Matija Pelko.

Pred desetletji, ko je bil Kozjak še aktiven učitelj, je bil stalež učiteljstva v litjskem srezu majhen. Učiteljstvo se je poznalo med seboj kakor rodni bratje. Le vprašajte o tem koga iz onih zlatih časov! Kako vneta stara garda so bili to: topliški Kozjak, litjski Andoljšek, šmarski Debeljak, višnjevorski Škerbinc in drugi. In Kozjaka so cenili vsi zaradi njegove srčne dobrote, zanesljivega tovarišstva, kot dobrohotnega človeka in zabavnega druga. Koder so si tovariši z odkritosrčnostjo povežani in so jim stanovske vezi za temelj, v takem okraju je jaka tudi stanovska organizacija.

Društvena zborovanja so jim bila velik, velik praznik. Učiteljstvo takratnega časa je imelo zborovanja v veliki večini v domačem srezu: v Litiji, Zagorju, Smartnem, Stični. Višnji gori, da celo na Vačah in drugod so se shajali tovariši in se utrjevali v tovarištvu, ter si tožili svoje težkote. Pokojnik, rojen leta 1866. v Ljubljani, je tudi pokopan v rodnem kraju. Ob njegovi smrti je njegovi vdovi izreklo iskreno sožalje tudi litjsko sresko JUU, ki je zato prejelo od ge. vdove zahvalo. Pokojniku, vnetemu kulturnemu pionirju čestite stare garde, pa naj bo sladek večni sen! —nč—

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
S PODRUŽNICO NA MIKLOŠIČEVI CESTI ŠTEV. 13
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Ima vlog nad 430.000.000 Din, rezervnih zakladov pa nad 10 mil. dinarjev

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti.

Telefon centrale štev. 2016 in 2616,

Telefon podružnice štev. 2367

Poštni čekovni račun centrale št. 10.553, — podružnice št. 16.138.

Uradne ure za stranke so od 8 — 12.

Sirnik Ivan, učitelj na Primskem, Svetina Vladimir, učitelj na Brdu, Šiška Ana, učiteljica v Bošanju, Tomažič - Petercel Ljudmila, učiteljica v Šmarjah, Trampuž Ilija, učiteljica v Henini in Zener Viljem, učitelj v Senovem. Reprobarane so bile štiri kandidatkinje. Praktični učiteljski izpit za otroške vrtarice pa je položila Trusnovič Antonija, učiteljica v otroškem vrtcu s francoskim učnim jezikom v Ljubljani s prav dobrim, Marinč Terezija s. Blandina, otroška vrtarica v Kočevju pa z dobrim uspehom.

Učiteljski pravnik

Učiteljska stanarina. Stanarina se je v naši banovini pravilno odtegovala po uredbi o ocenitvi naravnih stanovanj. Zato so prošnje za povračilo brezpredmetne. V zmotno mišljenje, da ima učiteljstvo pravico do povračila, je nekatere zavedel skoro gotovo predzadnji odstavek notice v »Učiteljskem tovarišu«, ki je res nekoliko nejasna. Pri nas se je vršilo odtegovanje strogo v smislu zakona in uredbe o ocenitvi naravnih stanovanj. Povrnjeno pa bodo dobili stanarino vsi učitelji-pripravniki za čas od 1. IV. do oktobra 1931, ko je bila objavljena uredba. To je pri banski upravi že rešeno.

—š Napredovanje v položaju. Prošnjam za napredovanje v višjo položajno skupino je treba priključiti tudi prepis dekreta o priznanem periodskem povzku. Obrazce, v katere je vpisati le osebne podatke, dobite po 75 par v Knjigarnah Učiteljske tiskarne v Ljubljani in Mariboru.

Naša gospodarska organizacija

VABILO.

Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani, reg. zadruga z o. z. ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 28. maja 1933. ob pol 9. uri v sobi odsekov JUU v Ljubljani, Franciškovska ulica 6.

Dnevni red:

1. Poročilo nač. o poslovanju v letu 1932.
2. Odobritev rač. zaključka za leto 1932.
3. Predlogi.

Ako bi očni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

Računski zaključek za leto 1932. je od 12. maja 1933. pa do občnega zbora na vpogled vsem zadržnikom pri načelniku zadruge g. Pavlu Lavriču, Tyrševa cesta 17/I.

Predloge k točki 3. dnevnega reda je poslati najkasneje do 20. maja 1933. načelnstvu Samopomoči učiteljskih otrok v Ljubljani, Tyrševa cesta 17/I.

Načelnik:

Pavel Lavrič, s. r.

Član načelstva:

Metod Kumelj, s. r.

—g Učiteljski dom v Ljubljani. Neimeno- vani tovariši je podaril povodom posebnega osebnega dogodka 200 Din. Tovariši, tovarišice, spominjajte se tudi vi naših domov ob vsakem dogodku! Kupujte razglednice z našim domom in jih uporabljajte, kadar pišete znancem in prijateljem. Kos stane samo 1 dinar. Dobite jih pri tovarišu predsedniku sreskega društva ali pri blagajniku Učit. doma v Ljubljani.

Mladinska matica

S 24. seje.

1. Eden najboljših naših lirikov je ponudil Mladinski matici 2 prevoda iz ruske mladinske literature. — Zna naša slikarica je ponudila lepo slikanico primerno za naše najmlajše. — Na razpis nagrad (rok do 15. avgusta) je prišlo prvo delo. — Vsa ta dela pregleduje literarni odsek.

2. Redne publikacije so deloma že stavljene. Naklada se je določila na 21.000 na navadnem in 100 izvodov na finem papirju.

Letošnje knjige Mladinske matice izidejo prve dni junija. Izidejo pa:

1. Kresnice VI., ki jih uredi Josip Ribičič.
2. »Brkonja Čeljustnik«, pravljica Bogomira Magajne z ilustracijami Božidara Jakca.
3. »Za vesele in žalostne čase«, slikanica Eda Deržaja v 4 barvnem tisku z besedilom Anice Černejeve.

4. »Lovci na mikrobe«, knjižica realne vsebine, ki jo je spisala Marija Kmetova.

Vse knjige bodo bogato ilustrirane. Prvič izide letos v rednih publikacijah knjige v štirikarbnem tisku. Mladinska matica se je odločila, da žrtvuje zato lepo število tisočakov, da le zadovolji svoje člane.

Kdor ne plača vseh 9 obrokov po Din 250 izgubi pravico do knjig.

Cenjenim poverjenikom in vsemu učiteljs- tvu v ravnaje:

1. Ker se zaključuje v Ljubljani letos šolsko leto prej kot navadno, izidejo tudi knjige prej. Treba bo čimprej zbrati 9. obrok in odposlati denar. Če knjige zmanjkajo, ostanejo brez knjig tisti, ki jih naročijo prepozno.

2. Kdor ne plača vseh obrokov, nima pravice do knjig, če ne poravnava še zaostalih.

3. Ker bo samo slikanica vredna 2250 Din, ni izključeno, da bo hotel marsikdo še naknadno naročiti knjige.

4. Ker pa je 1. in 2. številka »Našega roda« že pošla, lahko dobijo ostale številke »Našega roda« in knjige, v kolikor bodo še na razpolago, tudi novi naročniki, ki bodo plačali za šest številok »Našega roda« in knjige le Din 1950.

Zadnja številka »Našega roda« izide v nekaj dneh. Zastopani so: Magajna, Bevč, Klopčič, Hudales, Černejeva, Kardelj, Podbevšek in drugi. Ilustracije imajo: Jakac, Kraljeva, Hvala in Gaspari.

O Čermeljevi knjigi »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike« prinaša daljšo ugodno oceno tudi zadnja številka »Popotnika«.

—

Učitelj, tvoj krog leti, živ kronometer sam si ti, za malce komaj čas zaleže — pa »Daj-Dam« aparat ti ustreže.

Ekskurzijski odsek

—eo Počitniško taborenje. Že lansko leto smo v »Učit. tovarišu« javili, da bo naš odsek razširil svoj delokrog tudi na taborništvo. Bliža se čas, ko bo treba pričeti s pripravami. Potreben je poseben taborniški tečaj, ki bo imel nalogo pokazati začetnikom v taborenju in bodočim organizatorjem mladinskih taborenj način taborenja, ki jih bo uvedel takorekoč v tehniko taborništva. Vsled tega opozarjamo na članek tov. M. Zora »Počitnice«, ki bo to vprašanje nekoliko pojasnil. Eventualne prijave in predloge za taborniški tečaj je nasloviti na Ekskurzijski odsek JUU, sekcije Ljubljana, Franciškovska ulica 6.

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

ENODNEVNI
UČITELJSKI VRTNARSKI TEČAJ
V PUCONCIH.

V sredo 12. aprila t. l. je bil na šoli v Puc- concih enodnevni tečaj za učitelje vrtarje. Udeležili so se ga šolski upravitelji, a tudi ostalo učiteljstvo, ki se zanima za sadjarstvo in vrtarstvo.

Tov. nadzornik Velnar je v obširnem in dobro zamišljenem predavanju združil vso važnejšo snov iz vrtarstva in sadjarstva, naslanjajoč se predvsem na praktično izkustvo. Obravnaval je čimbolj racionalno razdelitev in ureditev šolskega vrta, sestavo, vrsto in lego zemlje za šolski vrt, nje obdelovanje, gnojenje, podrobnosti je razpravljal o cvetličarstvu, gojenju zelenjadi in o drevesničarstvu, kateremu je posvetil posebno pozornost. Babil se je z vzgojo divjaka iz semena, z divjakom in cepiko v drevesnici, načini cepljenja, vzgojo debla, krone, s presajanjem, gnojenjem in oskrbovanjem sadnega drevja kakor tudi z glavnimi škodljivci na zelenjadnem vrtu in v drevesnici, ter z načini zatiranja istih.

Če dodam, da sem pokazal le par smeri, v katere je nanizal in razvil obširneje misli, je razvidno, da je kratko mu odmerjeni čas kar najbolje izkoristil, nudil navzočim dovolj koristnega znanja ter zbudil tudi polno razumevanje za vprašanje šolskega vrtarstva, kar je pokazala tudi živahna razprava, ki je sledila in v katero so posegali zlasti tovariši Filo in oba Titana. Tov. Titan Jože je govoril še o sredstvih za boj proti sadnim škodljivcem in o zelenem gnojenju.